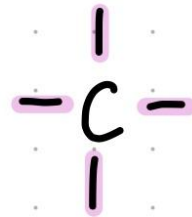

CHEMIA ORGANICZNA

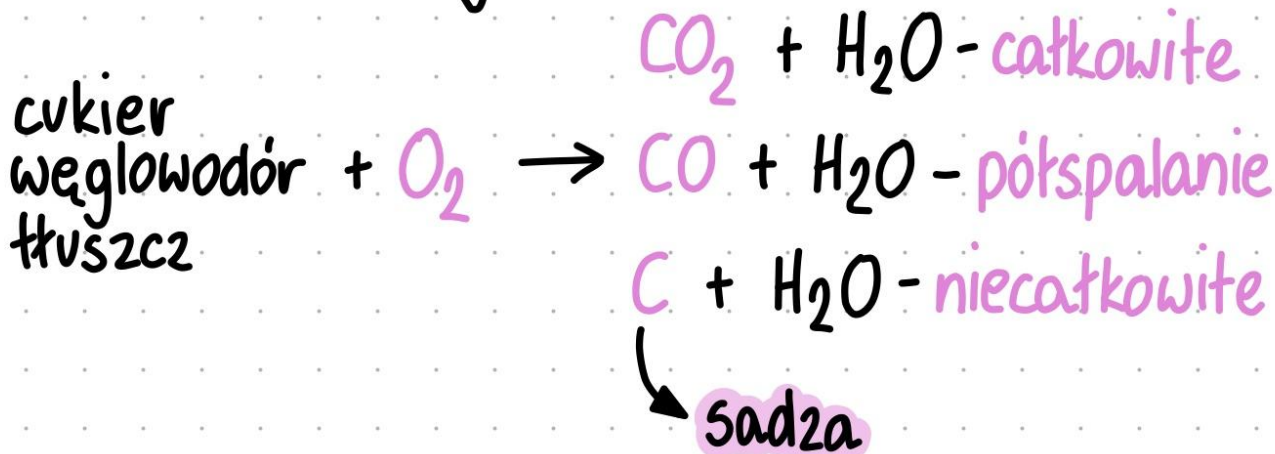
1. informacje ogólne

- węgiel tworzący 4 wiązania

↳ brakujące liczby wiązań uzupełniamy wodorami

- te same produkty spalania

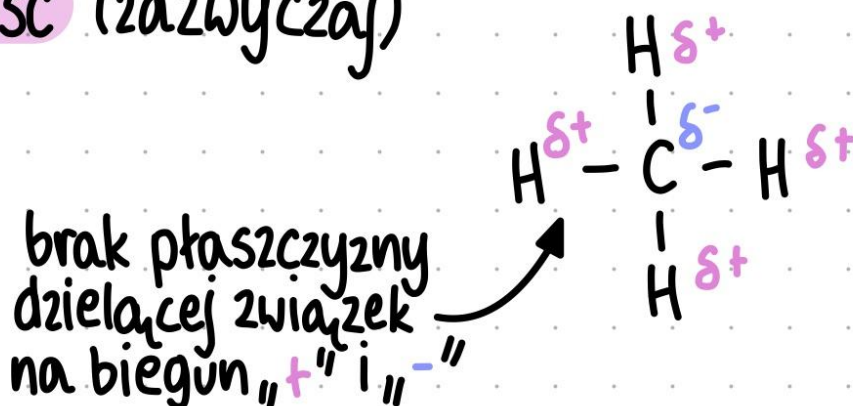

! to co powstanie zależy od tego, czy użyjemy nadmiaru czy niedomiaru tlenu

- niepolarność (zazwyczaj)

np. metan

więc związki organiczne (zazwyczaj) **NIE**
rozpuszczają się w wodzie (polarna) => polarne
rozpuszcza się w polarnym

- fundament życia

związki organiczne → komórki → tkanki
białka

↓
narządy
↓
organizmy

WĘGLOWODORY - ALKANY

1. szereg homologiczny

1C: metan

6C: heksan

2C: etan

7C: heptan

3C: propan

8C: oktan

4C: butan

9C: nonan

5C: pentan

10C: dekan

+CH₂

kolejny związek
w szeregu

2. właściwości fizyczne:

metan (1C) - gaz

heptan (7C) - ciecz

eikozan (20C) - ciało stałe

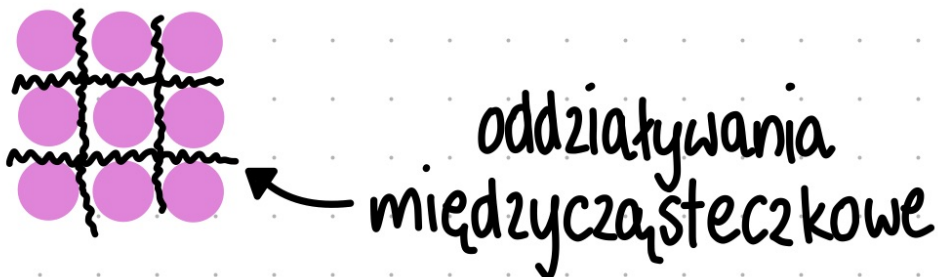
ilość węgla

temperatura wrzenia

! im cząsteczki są cięższe tym ich lotność maleje

WYJAŚNIENIE

metan

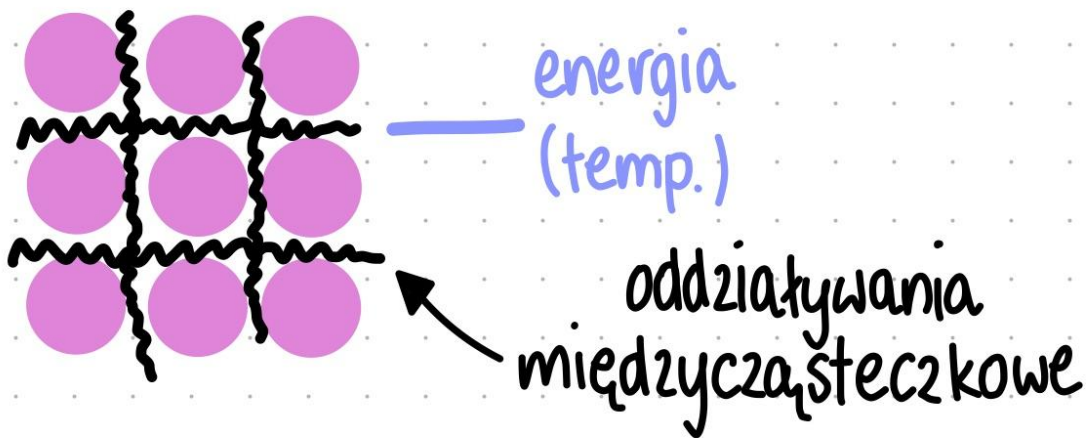

mniejsza masa

potrzeba $\Downarrow$ mniej energii

slabsze oddziaływania międzycząsteczkowe

heptan

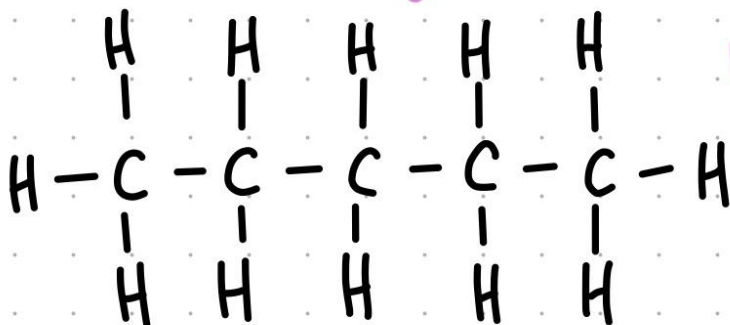
większa masa

⇓
potrzeba więcej energii

silniejsze oddziaływania międzycząsteczkowe

3. rodzaje wzorów (na przykładzie pentanu):

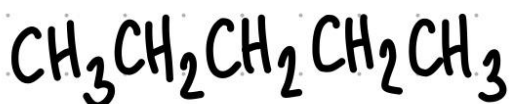
strukturalny - do rysowania wzorów **strukturalnych i elektronowych**

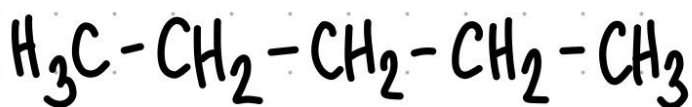
półstrukturalny - reakcje na poziomie matury

lub

lub

najlepszy sposób

sumaryczny - reakcje spalania

kreskowy (szkieletowy) - akademicki

4. nazewnictwo

- łańcuch główny stanowi **najdłuższy** łańcuch węglowy
- węgle w łańcuchu numerujemy tak, aby podstawniki znalazły się przy **jak najniższym lokancie**
- podstawniki wymieniamy w kolejności alfabetycznej